

Izguba Kemmelmasiva je za entanto posebno težek udarec. Večkrat se je d'angleške strani povdarjalo, da je v maju vsak izgubljeni korak največjega pomena. V enakem pripoznanju izdal je maršal Haig tudi svoje resno povelje, v katerem pravi, da se ne sme niti korak zemlje preustiti. Tudi se je vedno zopet od angleške strani naglašalo, da sta Calais in Dünnkirchen važnejša nego Pariz. Tako se je pritegnilo konečno močne francoske sile vsega orožja v Flandriji skupaj. Pa nič ni pomagalo. Kako je moral Anglež dosedaj med veliko ofenzivo dan za dnevom francosko pokrajino izpraznjevati, tako tudi Francozi sedaj niso mogli poverjene jim pozicije Kemmelvišine držati in se izkrvavijo sedaj skupno z Angleži v brezkoristnih protinapadih.

Velika turška zmaga. — Trdnjava Kars padla.

K.-B. Konstantinopol, 27. aprila. Uradno. Poročilo iz turškega velikega glavnega stana:

Kavkaška fronta: Naši boji za Kars vodili so do padca trdnjave. 860 kanonov različnega kalibra je bilo zaplenjenih. V Karsu zaplenili smo razen 860 rabljivih kanonov mnogo streliva, vojnega materijala in drugih zalog.

Generalni oberst pl. Pflanzler-Baltin o ofenzivi proti Italiji.

Praga, 27. aprila. Generalni oberst baron pl. Pflanzler-Baltin, ki zdaj inspicira v Pragi, je o morebitni ofenzivi proti Italiji izjavil zastopniku „Prager Tagbl.“: „Vse se skrbno prikriva. Seveda stremimo po tem, da pridemo naprej doli na italijanko ravan, a gore so še zelo zasnežene; napredovati je mogoče le z največjimi težavami. Z lahкими topovi bi že šlo, a skoraj ni mogoče, da spravijo težke topove gori. Tudi preskrba s streljivom in s prehrano je izpostavljena nevarnostim in oviram. Ker se vreme na italijanskih gorah navadno ne spremeni pred koncem meseca maja, ne verjamem, da se prične prej naša ofenziva, a gotovega seveda ne vem. Če se Italijani pripravljajo na ofenzivo proti nam, bi seveda imeli še večje težave. Mi stremimo doli, Italijani gori; lahko se ugane katera naloga je lažja. Italijani bi seveda radi videli, da bi nas imeli zunaj, a ne verjamem, da prično v sedanjem vremenu. Z ozirom na mir z Rumunijo je rekel generalni oberst: Rumuni morajo skleniti mir; hočeš, nočeš: moraš. Kaj naj store! Povsod jih obkoljujejo sozračniki in jih popolnoma zapirajo, da se niti ganiti ne morejo.

Francoski generalisim o avstro-ogrski ofenzivi.

Luigi Barzini je objavil v „Corriere della Sera“ poročilo o razgovorih s francoskimi armadnimi poveljniki in z generalisimom Fochom v zadnjih dneh bitke v Franciji. Generali Humbert, Duchesne, Fayolles in Pellé so odkritosrčno govorili o obsegu nemške ofenzive in opozarjali na resnost nemške grožnje, a naglašali, da neomarljivo zaupajo lastni obrambi in napadu. Foch je med drugim rekel: „Ni vse storjeno, če zadržujemo sovražne valove. Moramo in tudi storili bomo še nekoliko več. Naše rezerve bodo morale v pravem trenutku spregovoriti pravo besedo. Z razvojem dogodkov sem zadovoljen. Z generalom Diazom sem v trajni zvezi. Popolnoma odobravam preosnove in odredbe in odločne priprave generala Diaza. Če bodo napadli Avstrijci, ne vem, a vem z gotovostjo, da smo popolnoma pripravljeni proti veliki ofenzivi Avstrijcev nasproti Italiji. Položaja na italijanski bojni črti nikakor ne preziramo in zelo pazljivo zasledujemo nastop Avstrijcev.

Nemške izgube na vjetih.

Berlin, 10. aprila. V glavnem odboru nemške zbornice omenilo se je prvokrat število v sovražno vjetništvo padlih nemških vojakov. Kakor javlja zastopnik vojnega ministerstva, znaša število pogrešanih nemških državnikov z prvim

marcom 1918 664.104, od teh jih je vjetih na Francoskem 236.676, na Angleškem 119.000, na Ruskem in Rumunskem 137.000. Ostanek se lahko prišteva mrtvim.

Ponesrečen angleški napad na morsko obal.

Prinašamo sličico mesta Ostende in Zeebrugge, kjer so poskušali Angleži z močnimi pomorskimi silami, da bi zamogli vsaj na morju kak uspeh doseči, ker jim na

Zum Seeangriff auf Ostende und Zeebrugge.

zemlji vojna sreča ni nikjer mila. A tudi tukaj so jo pošteno skupili; s krvavimi glavami in poškodovanimi ladjami popihali so jo tudi od tod.

Vojna na morju.

22.000 brutto-register-ton.

K.-B. Berlin, 24. aprila. Novi uspehi podmorskih čolnov v zatvornem okolišju okrog Angleške: 22.000 brutto-register-ton. Med potopljenimi ladjami nahajajo se dragocen 7000 brutto-register-ton parnik, ki je bil v kanalu iz močno zavarovanega spremstva izstreljen in dva napolnjena parnika vsak z 5000 tonami.

Šef admiralnega štaba mornarice.

* * *

K.-B. Batavia, 24. aprila. Holandsko parobrodstvo Severne Indije proti angleškim in ameriškimi pristaniščem se je popolnoma vstavilo.

Na zapadni angleški obali.

K.-B. Berlin, 26. aprila. Na zapadni angleški obali se je od naših podmorskih čolnov zopet 17.000 brutto-register-ton uničilo. Med potopljenimi ladjami nahajal se je en polno naložen 5000 ton parnik in eden istotako polno naložen tank-parnik od 4000 brutto-register-ton.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Uspehi nemških podmorskih čolnov v Srednjem morju.

K.-B. Berlin, 27. aprila. Naši srednjemorski podmorski čolni potopili so pet parnikov z okroglo 24.000 brutto-register-tonami. — Pomorski oberlajtnant Doenitz vdril je s svojim podmorskim čolnom v zatvorbami in od letalcev zavarovano pristanišče Augusta (Sicilija), napadel tem angleški parnik „Zyklop“, 9033 ton in se je vrnil kljub sovražnim protiodredbam nepoškodovan zopet ven. „Zyklop“ se je prekucnil in potopil. V Otranto-cesti se je po posebno močnem protiodporu neki večji parnik z pregrado za potnike, navidezno parnik z prevažanje čet, potopilo.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Pomanjkanje ladjinega prostora entente.

K.-B. Bern, 27. aprila. Sir Maclay,

vodja angleškega parobrodskega urada je s posredovanjem londonskega zastopnika „New-York Times“ sledeči pomembni poziv prebivalstvu zedinjenih držav izdal: Pomanjkanje ladjinega prostora je premagljivo. Le Zjedinjene države nam morejo pomagati. Naš položaj bi ne bil obupen, če bi Vi Vašo obljubo držali. Vi morate pomisliti, da je čista izguba zapadnih držav v letu 1917 789 ladij znašala. To brodovje bi zadostovalo za uvoz žita, ki ga potrebuje Angleška, to se pravi 50 do 75% skupnega angleškega življenskega uvoza. Nadalje so potopili nemški podmorski čolni več kot dvakrat toliko ladij, ki jih zamorejo zgraditi angleške ladjedelnice. Sicer narašča število ameriškimi čet v Evropi z vsakim dnevom, pa vsak došli vojak poviša pomanjkanje ladjinega prostora skozi potrebo dovoza življenskih sredstev, oblek in streliva. Pomanjkanje ladij postalo je še le sedaj tako resno. Naši ljudje so vojno-trudni, njihovi živci so skozi triinpolletno pomanjkanje razburjeni in neusmiljeno uspehani. Ni čuda, da Vaši vojaki trpijo, Amerika zamore pomagati. Naš položaj je kritičen, posebno do prihodnje zetje. Na naša življenska sredstva smo navezani, ne moremo več nazaj; vendar imate Vi Amerikanci ljudi in talente, in surovine, da stvar entente odrešite.

Zopetni uspehi podmorskih čolnov.

K.-B. Berlin, 29. aprila. Dne 27. aprila se je v Kanalu od enega naših podmorskih čolnov neki najmanj 10.000 ton težek transportni parnik, ki je bil od ene križarke, večih razruševalcev in stražnih parnikov varovan, torpediralo. Skupna vsota potopljenega ladjinega prostora znaša po novo došlih izjavah 17.000 brutto-register-ton.

Vodilno letalo nekega naših lovskih letalnih stopenj v Flandriji pod izkušenim vodstvom oberlajtnanta Christiana sen sestrelilo je ob priliki nekega poizvedovalnega poleta v Hoofden nek sovražni Curtis-čoln.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Dogodki na morju.

V noči od 22. na 23. aprila vdril je oddelek naših razruševalcev v južni Adriji proti Otranto-cesti. V ognjenem boju z sovražnimi lahкими bojnimi silami poškodovalo se je močno en sovražni razruševalec. Naše ladje so se brez izgub in poškodb vrnile.

Mornariško poveljstvo.

25.000 ton potopljenih.

K.-B. Berlin, 27. aprila. Uradno. Novi uspehi podmorskih čolnov na zapadni obali Anglije: 25.000 brutto-register-ton. Neki parnik z najmanj 12.000 brutto-register-tonami in en oboroženi parnik od 6000 brutto-register-ton se je iz močno zavarovanega spremstva sestrelilo.

Šef admiralnega štaba mornarice.

23.000 ton potopljenih.

K.-B. Berlin, 29. aprila. Nemški in avstro-ogrski podmorski čolni potopili so v zatvornem okolišju Srednjega morja 5 parnikov in 2 jadernici z skupno okroglo 23.000 brutto-register-ton.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Politični utrinki.

Kaj je z dr. Trstenjakom?

Z ozirom na podivjani napad „Jugoslovanskih pobijalcev v Št. Janžu od štajersko-koroški meji objavili smo na podlagi natančnih informacij več člankov. V enem teh člankov smo na podlagi točnih dokazov, ki bi jih zamogli predložiti vsaki sodnji, zahtevali od državnega pravdnitstva in politične oblasti, da se vseslovanskega dr. Trstenjaka, kije bil

kot komisar še bolj po strankar na omenjenem shodu postavi pred disciplinarno, oziroma tudi kazensko sodnjo. Državna oblast doslej ni niti mignila z ušesom, delala se je kakor po navadi, gluho in slepo in molčala. Trstenjak hodi okrog z plaštem nedolžno preganjenega poštenjaka in v gotovih krogih se pač misli, da bode nekaj vode preko zadeve steklo in potem bode vse pozabljeno... Pa ne bode! Tako daleč še nismo v naši sicer dovolj zanemarjeni državi, da bi ruski vjetniki avstrijske davkoplačevalce pobijali pred očmi mladega fantička, ki v novi uniformi s svitlimi knofi reprezentuje državno oblast. Slaherno zaupanje v postavu in oblast bi moralo izginiti, ako bi se na ta način preziralo podle zločine. Ako bi zavlada začelo z obzati, oko za oko, potem mora zavladata za vse ne pa samo za revolucijske hujskače Koroščeve vrste. Torej še enkrat zahtevamo najodločneje, da se proti komisarju dr. Trstenjaku uvede takoj disciplinarna, oziroma kazenska preiskava in da se to razburjeni javnosti primerno sporoči!

Deželni odbor štajerski proti razkosažu dežele.

Štajerski deželni odbor sklenil je dne 26. t. m. sklep, v katerem uvidi v ustanovi „jugoslovanske“ države resno nevarnost za obstoj monarhije. Ker bi ustanova neodvisne „jugoslovanske“ države imela za posledico tudi razkosažne kronovine Štajerske, se smatra deželni odbor dolžnim, svarilno opozarjati na ogromne škode, ki celaj deželi v gospodarskem oziru in prebivalstvu Spodnještajerske v narodnem razmerju žugajo... — Torej uvidi tudi štajerska deželna vlada v perfidni gonji dr. Korošca in drugih sličnih breznačajnih hujskačev pretečo nevarnost za obstoj avstro-ogrsko monarhije. Radovedni smo, kako dolgo pa še bode ces. kr. vlada temu pretečemu jizu v oko zrla. Če vlada podpira veleizdajalske načrte „Jugoslovanov“ in če nas pušča v našej sedaj res slepej zvestobi državnih podanikov brezobzirno napadati, ali če nas za plačilo za naš vedno in ob vsaki priliki jej izkazani patriotizem hoče v našem prihodnjem narodnem in gospodarskem razvitku popolnoma zadrgniti in dati prednost onim, ki so, če so hoteli živeti, nas morali v vsakem oziru ponesmati, katerim smo mi takorekoč vžgali duh kulturnega razvitka za njih obstanek. Ali naj torej takej državi, ki podpira tako nevarne cilje še nadalje „brezpogojno zvestobo držimo...? Ze v pripovedki se nahaja žival, ki je kot vzor in primer „brezpogojne zvestobe“ svojemu gospodu in zapovedniku iz hvalečnosti še roke lizala, kadar jo je na najhujši način z udarci in sunki trpinčil. Za take primere mi Avstrijci nimamo več razumnosti in za udarce slične vrste tudi ne talenta. Kdor nas bije, tega bismo zopet tudi mi, to je naša dobra prav; tako delamo z našimi sovražniki na zunaj in tako hočemo nastopati z našimi nasprotniki, ki se porajajo v okvirju naših državnih, staro-zgodovinskih mej in to tudi, če bi se ces. kr. vlada sama v vrstah teh nasprotnikov nahajala. To je trdna volja pravih avstrijskih podanikov, ki hočejo svojo domovino močno in ponosno obdržati in ohraniti in ki hočejo in morajo vso gnilobo države z vsemi sredstvi iztrebiti. Najtežji čas, katerega smo kedaj doživeli, je pridrl in položaj našega ljudstva v Avstriji je skozi zanikernost in zanemarjenost vlade celo obupen in neznamen postal. Za prihodnje boje našega obstanka pa se zjediniimo in kličimo k složnosti, da tako zjedinjeni, pričakujoč najtežje, kar še nas morda čaka, v časti izvojujemo. S tem izpolnimo dolžnosti napram zvestemu avstrijskemu ljudstvu in služimo istotako državi, če je ista na naši strani, in katera bi se brez ali proti volji svojih podanikov ne mogla več dolgo držati.

Gospodarska pogodba z Ukrajino.

K.-B. Dunaj, 27. aprila. Avstrijsko-ogrsko komisija, katero vodi veleposlanik grof Forgach, je v Kijevu skupno z nemško

delegacijo zaključila pogajanja o zamenjavi blaga v smislu brest-litovskega miru. Dne 13. aprila so ukrajinska ljudska republika, Avstro-Ogrska in Nemčija podpisale dogovorjeno gospodarsko pogodbo. Komisija se je vrnila dne 29. aprila na Dunaj, da najhitrejšje prične z zdaj potrebnim delom, s katerim se naj uveljavi pogodba.

Pogodba obsega celo vrsto podrobnih pogodb. Dogovori, ki sta jih Avstro-Ogrska in Nemčija skupno sklenili, veljajo do 31. julija 1918. Najvažnejša je med njimi tista, ki ureja dobavo žita, sočivja, krmil in semen. O teh dobavah so sklenili pogodbo o organizaciji dobave v Ukrajini in še pogodbo o dobavah. Odpravise predvsem prepoved kupčije z žitom, katero je še prepovedala ruska vlada, in se zopet prepusti v Ukrajini obstoječa vele in mala trgovina z žitom in z drugim navedenim blagom v organizirani obliki. Organizaciji, ki se je ustanovila z imenom „Državni žitni urad“, pripadajo člani gospodarskih borz, najemniki, lastniki mlinov in poljedeljske zadruga. Ker se bodo vsi ti kupci zaposlili pri nakupu, je zajamčeno, da se bode blago zbralo, v kolikor je to sploh s kupčijsko organizacijo mogoče. Do konca julija mora dobaviti Ukrajina Avstro-Ogrski 5 milijonov meterskih stotov; dogovorjeno je, koliko se mora v posameznih mesecih dobaviti. Tri žitne centrale, kakor tudi avstr. nakupovalne družbe so ustanovile s pritrditlom ukrajinske vlade v Kijevu avstrijsko-nemško-ogrsko gospodarsko centralo, ki je poklicana, da izvede z ozirom na živila sklenjene pogodbe. Žito in mlinske izdelke se je pričelo odvažati in sicer predvsem zaloge iz raznih skladišč in mlinov. Odpeljali so velike zaloge zimskega ječmena, ajde in prosa. V večjem obsegu se prične dobavljati blago šele začetkom majnika, ko kmet odeluje še zemljo, a premagati se morejo še vse velike težave pri nabavi in pri transportu, ki so posledice revolucije in seveda še niso popolnoma odpravljene. Redno smemo pričakovati večjih množin, če se transport zelo pospeši približno koncem majnika.

Važna je pogodba o dobavi jajc. Ukrajinska vlada se je obvezala, da dobavi do 31. julija 1918 več sto milijonov komadov jajc, katero množino bo skušala še povišati. Dalje se je sklenila pogodba o dobavi klavne živine. Jajca in klavno živino bodo dobavljale organizacije, ki jih je ustanovila ukrajinska vlada. Če te organizacije ne bi dobavile dogovorjenih mesečnih množin žita, živine in jajc, bo nemško-avstrijsko-ogrsko gospodarska centrala upravičena, da samostojno s svojimi pooblaščenci izpelje nakup. Osrednjim velesilam so dovolili, da smejo svobodno nakupovati krompir, zelenjavo, suho zelenjavo, kisló zelje in čebulo.

Onabavi surovin iz Ukrajine določa z Ukrajino sklenjeni zapisnik pogoje o nabavi posebnih vrst lesa, ki so za našo industrijo važne. Zagotovil se je izvoz lanene slame, izvoz drugih tkanin ne pride v poštev, ker Ukrajini sami ne preostaja tekstilnega blaga. Načelno se je sklenilo, da se sme uvesti promet z volno, ki se bo izdelavala v deželah osrednjih velesil. Osrednje velesile smejo v Ukrajini nakupovati in izvažati usnje. Za nabavo železne rude so se pogodili s pogodbo, ki zagotovi do 31. julija izvoz 37½ milijonov pudov (pud = 16 kg) železne rude. Vse surovine, o katerih se niso v zapisniku ugotovili posebni pogoji, so z ozirom na trgovino in izvoz proste.

Nasproti našim zahtevam, ki so se ozirale v prvi vrsti na živila, je ukrajinska vlada izražala želje za dobavo industrijskih potrebščin. Predvsem so se vpoštevale posebno naglašane ukrajinske želje po dobavi poljedeljskih strojev in orodja. Ukrajini so se obljubili tudi taki predmeti, ki jih osrednje velesile upoštevaajoč lastno preskrbo lahko dobavijo Ukrajini.

Ves blagovni promet osrednjih velesil z Ukrajino se bo izvozil do 31. julija v znamenju zelo obsežnega državnega monopola, ki ga namerava ukrajinska vlada z ozirom na svoja notranja politična načela izvesti.

Dogovorili so tudi za čas do 15. julija 1918 trden kurz: 1 krona = 50 kopejk.

Krapina-Toplice zdravi giht
(Hrvatsko) revma
Pojasnila išias
in prospekt gratis.
Dobra oskrba zasigurjena!

Tedenski pregled.

Štajerske vesti.

Miha Brenčič iz Spuhlja še vedno ni nabral dovolj lovorik. Zbral si je okrog sebe nekako žensko „leibgarde“, kakor francoski revolucionar Robes Pierre. Tako nevarna ta leibgarda sicer ni, ker je večinoma v prvih popoldanskih urah navduhnjena že tako močno od tistega „svetega duha“, ki se ga prodaja po špelunkah in beznicah, da ne more niti „pa“ več ziniti. Zanaša se Miha Brenčič na svojo „leibgarde“ tako močno, kakor na svojo imuneteto. Zadnjič enkrat mu je sicer na nekem shodu neki iz bojišča došli vojaški dopustnik hladnokrvno v obraz zalučal: Miha, bab maš dosti, jezika tudi, sreče tudi, da ti ni treba na bojišče iti; samo pameti ti primanjkuje. Take opazke Miheta seveda prav nič ne motijo, kajti možakar ima krokodilsko kožo. Dobil smo od zadnjih shodov več dopisov, v katerih se popisuje Brenčičeve kozle. Ali nam se zdi res škoda papirja, da bi take vnebovpijoče modrosti, porojene na spuheljskem gnojšču objavljali. Za nas je Miha Brenčič dragocena oseba, kajti vse na njem je polno vselega humorja: njegova modrost, njegov notiebübel, njegov trebušek, njegov ubercijer, njegove pšelarске zmóznosti, sploh vsaka njegova kretanja in beseda. Miha je res dragocen človek za nas; in zato bode tudi v kratkem Štajerčevó uredništvo sklenilo, da mu z ozirom na njegove zasluge za „Štajerca“ in našo stranko plača mesečno gotovi honorar. Kajti s tistimi ušivimi tisoč kronami, ki jih naš ljubljani Miha kot poslanec vsak mesec v žep vtakne, res ne more plačati svoje „leibgarde“ ter svoje lastne duševne in telesne potrebščine. Duševne potrebščine ima namreč Miha tudi, šele zadnjič si je moral pratiko kupiti. Tako Miha, zdaj pa le naprej od shoda do shoda!

Morilski napad na revkizijsko komisijo. Iz Maribora se nam poroča: Dne 25. t. m. dospela je v dve uri hoda od Slovenske Bistrice oddaljen kraj Oselj revkizijska komisija, obstoječa iz davčnega oskrbnika v p. in inspektorja za krompir, gospoda Jožeta Kahlerja, ter sedmih vojakov. Jožef Kahler prenočil je z cugsfirerjem, gefreiterjem in enim kanonirjem v hiši občinskega predstojnika Jurija Ačka, kateri je navdušen strankar „jugoslovanske“ Koroščeve gonje; ostali vojniki prenočili so v drugih sosednih hišah. Ob 2. uri zjutraj zbudil se je kar naenkrat cugsfirer in je opazil ob mesečnem svitu tri može, občinskega predstojnika Ačka, nekega v vojaški obleki nahajajočega se dezerterja in enega hlapca v sobi. Z močnim krikom alarmiral je speče, ki so v srajci in spodnjih hlačah oblečeni, na pol zaspani, iz postelj skočili. V tem hipu pa je že skočil občinski predstojnik (!) na vodja komisije, držal mu je revolver na prsi in trikrat sprožil; k sreči mu je revolver vsakokrat odrekel. Drugi nasilneži udrihali so z gnojnimi vilami in sekirami po vojaki, kateri so se s pestmi branili. Ko z revolverjem ni mogel nič doseči, prijel je občinski predstojnik za sekiro in je udrihal po Kahlerju. Prvi udarec mu je ranil pleče, drugi udarec razklal bi mu bil glavo, če bi ga gospod Kahler z levo roko pravočasno ne zadržal, tako, da je zadobil le rano na glavi. Ker pa radi majhnega prostora niso mogli orodja v polnej meri rabiti, se je vojakom po trdem boju, čeravno vsi krvavi, posrečilo, da so napadalce iz sobe potisnili, kateri so se nato razšli. Potem so